

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 1. godina studija, redovni studenti (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA					Ukupno
		Sociologija sa sociologijom prava	Ekonomске osnove države i prava	Državno pravni razvitak BiH	Institucije rimskog prava I	Uvod u nauku o državi i pravu	
A	PREDAVANJA						
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4.9	4.7	4.5	4.5	5.0	4.72
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4.8	4.5	4.6	4.5	4.7	4.62
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4.8	4.1	4.4	4.6	4.9	4.56
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4.8	3.6	4.3	3.9	4.8	4.28
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4.6	3.8	4.2	4.2	4.9	4.34
		4.78	4.14	4.40	4.34	4.86	
B	VJEŽBE						
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4.4	4.7	4.9	5.0	4.9	4.78
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4.6	4.5	4.9	4.9	4.6	4.7
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4.5	4.6	4.9	4.9	4.6	4.7
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4.0	4.7	4.9	5.0	4.9	4.7
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4.4	4.7	4.8	4.8	4.7	4.68
		4.38	4.64	4.88	4.92	4.74	

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 1. godina studija, vanredni studenti (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA					Ukupno
		Sociologija sa sociologijom prava	Ekonomske osnove države i prava	Državno pravni razvitak BiH	Institucije rimskog prava I	Uvod u nauku o državi i pravu	
A	PREDAVANJA						
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4.8	5.0	5.0	5.0	4.8	4.92
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4.7	4.8	4.9	4.9	4.9	4.84
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4.8	4.9	5.0	5.0	4.8	4.9
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4.7	4.8	4.9	4.9	4.6	4.78
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4.6	5.0	5.0	5.0	4.8	4.88
		4.72	4.90	4.96	4.96	4.78	
B	VJEŽBE						
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4.4	4.1	4.8	4.5	4.8	4.52
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4.9	5.0.	5.0	5.0	4.9	4.96
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4.5	3.9	4.8	4.5	4.6	4.46
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	5.0	4.9	5.0	5.0	4.7	4.92
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4.4	4.3	4.8	4.5	4.6	4.52
		4.64	4.44	4.88	4.70	4.72	

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 2. godina studija, Opće pravo redovni studenti (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA						
		Krivično pravo I	Ustavno pravo I	Uvod u građansko pravo	Bračno pravo	Moderne pravne kodifikacije	Savremeni pravno-politički sistemi	
A	PREDAVANJA							
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,9	4,9	4,6	4,6	4,8	4,7	4,75
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	5	4,7	4,6	4,8	4,9	4,9	4,81
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4,9	4,9	4,8	4,7	4,8	4,9	4,83
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,7	4,9	4,6	4,6	4,7	5	4,75
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,9	4,7	4,2	4,6	4,2	4,9	4,58
		4,88	4,82	4,56	4,66	4,68	4,88	4,74
B	VJEŽBE							
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,3	4,7	4,5	3,8	4,7	4,6	4,43
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,5	4,1	3,9	3,7	4,8	4	4,16
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,6	4,3	4,3	4,3	4,8	4,3	4,43
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,6	4,9	4,7	4,4	4,7	4,7	4,66
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,4	4,5	4,5	4,2	4,6	4,2	4,4
		4,48	4,5	4,38	4,08	4,72	4,36	4,42

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 2. godina studija, Opće pravo vanredni studenti (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA						
		Krivično pravo I	Ustavno pravo I	Uvod u građansko pravo	Bračno pravo	Moderne pravne kodifikacije	Savremeni pravno-politički sistemi	
A	PREDAVANJA							
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	5	5	4,8	4,5	5	5	4,88
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	5	4,7	4,9	4	4,9	5	4
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	5	5	4,9	4,8	5	4,7	4,9
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,9	4,9	4,8	4,8	5	4,7	4,85
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,88	4,6	4,6	4,3	4,9	4,9	4,69
		4,95	4,84	4,8	4,48	4,96	4,85	4,81
B	VJEŽBE							
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	5	5	4,8	4,4	5	5	4,86
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	5	5	4,77	3,66	5	5	4,73
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,8	5	4,8	4,1	5	5	4,78
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,9	4,88	4,8	4	5	5	4,76
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	5	5	4,88	3,9	5	5	4,79
		4,94	4,97	4,81	4,01	5	5	4,78

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 2. godina studija Poslovno pravo (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA							
		Obligaciono pravo – opći dio	Korporativno upravljanje	Uvod u građansko pravo	Uvod u pravo EU	Moderne pravne kodifikacije	Pravo finansijskih institucija		
A	PREDAVANJA	3,68	4,64	4,92	4,68	5,0	4,3	4,53	
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,4	4,6	4,9	4,6	5,0	4,5	4,66	
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	3,4	4,7	4,9	4,5	5,0	4,4	4,48	
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4,8	5,0	5,0	4,9	5,0	4,4	4,85	
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	3,1	4,2	4,9	4,5	5,0	3,7	4,23	
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	2,7	4,7	4,9	4,9	5,0	4,5	4,45	
B	VJEŽBE	4,42	5,00	2,98	3,48	5,00	5,0	4,31	
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,8	5,0	3,3	3,7	5,0	5,0	4,46	
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,5	5,0	2,8	3,1	5,0	5,0	4,23	
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,7	5,0	3,0	3,6	5,0	5,0	4,38	
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,2	5,0	2,8	3,4	5,0	5,0	4,23	
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,4	5,0	3,0	3,6	5,0	5,0	4,33	

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 3. godina studija Poslovno pravo (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA						Ukupno
		Radno pravo	Pravo privrednih društava	Finansije i finansijsko pravo	Osnovi prava intelektualnog vlasništva	Međunarodno privatno pravo	Građansko parnično procesno pravo	
A	PREDAVANJA	4,617	4,8	4,72	4,8	4,52	4,32	4,63
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,8	5	4,7	4,8	4,6	4,5	4,73'
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,625	4,6	5	4,7	4,7	4,3	4,65
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	5	5	4,9	5	4,7	4,5	4,85
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,11'	4,7	4,6	4,8	4,6	4,3	4,52
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,55'	4,7	4,4	4,7	4	4	4,39
B	VJEŽBE	4,25	4,54	4,84	4,78	4,5	4,38	4,55
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,428	4,7	4,8	5	4,6	4,5	4,67
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4	4,2	4,9	4,7	4,5	4,3	4,43'
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,571	4,7	4,9	4,7	4,5	4,3	4,61
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,285	4,5	4,8	4,7	4,3	4,5	4,51
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4	4,6	4,8	4,8	4,6	4,3	4,52

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 3. godina studija, Opće pravo redovni studenti (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA						Ukupno
		Radno pravo	Obligaciono pravo – opći dio	Finansije i finansijsko pravo	Krivično procesno pravo	Međunarodno javno pravo I	Uvod u pravo EU	
A	PREDAVANJA	4,76	4,74	4,74	4,08	4,90	4,90	4,69
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,6	4,8	4,8	4,4	4,8	4,8	4,70
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,9	4,3	4,7	3,3	4,8	4,8	4,47
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4,9	4,9	4,8	4,3	4,9	4,9	4,78
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,7	4,9	4,8	4,5	5,0	5,0	4,82
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,7	4,8	4,6	3,9	5,0	5,0	4,67
B	VJEŽBE	4,80	4,88	4,86	4,92	4,76	4,74	4,83
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,5	4,7	4,8	4,9	4,7	4,7	4,71
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,9	4,8	4,9	5,0	4,6	4,6	4,80
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,8	4,9	4,8	4,8	4,5	4,5	4,72
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,9	5,0	4,9	5,0	5,0	5,0	4,97
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,9	5,0	4,9	4,9	5,0	4,9	4,93

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 3. godina studija, Opće pravo vanredni studenti (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA						Ukupnost
		Radno pravo	Obligaciono pravo – opći dio	Finansije i finansijsko pravo	Krivično procesno pravo	Međunarodno javno pravo I	Uvod u pravo EU	
A	PREDAVANJA	4,18	4,60	4,3	4,66	4,60	4,78	4,53
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,30	4,80	4,50	4,70	4,60	4,90	4,63
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,00	4,50	4,40	4,90	4,50	4,80	4,52
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4,40	4,50	4,40	4,60	4,60	4,70	4,53
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,10	4,50	4,40	4,60	4,60	4,70	4,48
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,10	4,70	4,20	4,50	4,70	4,80	4,50
B	VJEŽBE	4,66	4,58	4,60	4,90	4,58	4,82	4,69
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,50	4,70	4,60	4,90	4,50	4,75	4,66
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,70	4,50	4,70	4,90	4,60	4,88	4,71
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,70	4,50	4,50	4,90	4,60	4,75	4,66
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,70	4,70	4,60	4,90	4,60	4,88	4,73
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,70	4,50	4,60	4,90	4,60	4,88	4,70

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 4. godina studija, Opće pravo vanredni studenti (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA							
		Filozofija prava	Pravo privrednih društava	Međunarodno finansijsko pravo	Osnovi prava intelektualnog vlasništva	Međunarodno privatno pravo	Građansko parnično procesno pravo	Upravno pravo I	Ukupno
A	PREDAVANJA	4,38	4,30	4,52	4,52	4,62	4,10	4,70	
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,2	4,8	4,9	4,3	4,6	4,7	4,8	4,61
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,3	4,0	4,5	4,6	4,4	4,1	4,8	4,38
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4,4	4,4	4,6	4,6	4,6	4,6	4,7	4,55
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,5	4,1	4,3	4,6	4,8	3,7	4,6	4,37
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,5	4,2	4,3	4,5	4,7	3,4	4,6	4,31
B	VJEŽBE	4,96	4,34	4,94	4,42	4,72	4,24	4,62	
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	5,0	4,1	5,0	4,5	4,8	4,5	4,6	4,64
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	5,0	4,3	4,9	4,5	4,6	3,9	4,7	4,55
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	5,0	4,4	5,0	4,5	4,9	4,3	4,8	4,70
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,8	4,6	5,0	4,3	4,4	4,3	4,5	4,55
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	5,0	4,3	4,8	4,3	4,9	4,2	4,5	4,57

UNIVERZITET U TRAVNIKU PRAVNI FAKULTET KISELJAK 4. godina studija, Opće pravo redovni studenti (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	NAZIV PREDMETA							
		Filozofija prava	Pravo privrednih društava	Međunarodno finansijsko pravo	Osnovi prava intelektualnog vlasništva	Međunarodno privatno pravo	Građansko parnično procesno pravo	Upravno pravo I	Ukupno
A	PREDAVANJA	4,96	4,60	4,42	4,36	4,00	4,18	4,02	
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,8	5,0	4,7	4,1	4,2	4,9	4,0	4,52
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	5,0	4,3	4,8	4,7	4,0	4,0	3,8	4,37
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	5,0	4,9	4,6	4,8	4,3	4,7	4,5	4,68
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	5,0	4,3	3,6	3,8	3,5	3,6	3,9	3,96
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	5,0	4,5	4,4	4,4	4,0	3,7	3,9	4,27
B	VJEŽBE	4,92	4,86	4,98	4,78	3,78	4,60	4,94	
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,8	4,9	5,0	4,9	4,1	4,7	4,9	4,75
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	5,0	4,7	5,0	4,6	3,6	4,2	5,0	4,58
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,8	4,9	5,0	4,7	3,6	4,6	4,9	4,64
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	5,0	4,9	5,0	4,9	3,8	4,9	5,0	4,78
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	5,0	4,9	4,9	4,8	3,8	4,6	4,9	4,70

Elementi za komparativnu analizu (Prosječne ocjene po indikatorima) I dio (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	GODINA STUDIJA					
		PRVA GODINA REDOVNI	PRVA GODINA VANREDNI	DRUGA GODINA REDOVNI OP	DRUGA GODINA VANREDNI OP	DRUGA GODINA PP	
A	PREDAVANJA						
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,72	4,92	4,75	4,88	4,53	
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,62	4,84	4,81	4	4,66	
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4,56	4,9	4,83	4,9	4,48	
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,28	4,78	4,75	4,85	4,85	
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,34	4,88	4,58	4,69	4,23	
B	VJEŽBE						
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,78	4,52	4,43	4,86	4,46	
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,7	4,96	4,16	4,73	4,23	
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,7	4,46	4,43	4,78	4,38	
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,7	4,92	4,66	4,76	4,23	
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,68	4,52	4,4	4,79	4,33	

Elementi za komparativnu analizu (Prosječne ocjene po indikatorima) II dio (zimski semestar 2011/2012)

R.B.	Elementi vrednovanja naučno-nastavnog procesa	GODINA STUDIJA					
		TRECA GODINA REDOVNI OP	TRECA GODINA VANREDNI OP	TRECA GODINA PP	CETVRTA GODINA REDOVNI OP	CETVRTA GODINA VANREDNI OP	
A	PREDAVANJA						
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,70	4,63	4,73	4,52	4,61	
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,47	4,52	4,65	4,37	4,38	
3.	Prema studentima se odnosi korektno na predavanjima	4,78	4,53	4,85	4,68	4,55	
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,82	4,48	4,52	3,96	4,37	
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,67	4,50	4,39	4,27	4,31	
B	VJEŽBE						
1.	Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta	4,71	4,66	4,67	4,75	4,64	
2.	Prema studentima se odnosi korektno na ispitu	4,80	4,71	4,43	4,58	4,55	
3.	Prema studentima se odnosi korektno na vježbama	4,72	4,66	4,61	4,64	4,70	
4.	Dostupan/a je za konsultacije sa studentima	4,97	4,73	4,51	4,78	4,55	
5.	Ohrabruje studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja	4,93	4,70	4,52	4,70	4,57	

IZVJEŠTAJ O STUDENTSKOJ EVALUACIJI KARAKTERISTIKA KVALITETNE NASTAVE ZA ZIMSKI SEMESTAR 2011/2012 GODINE

Interpretacija rezultata provedene ankete – nivo Fakulteta

U zimskom semestru akademske godine 2011/2012 godine na Pravnom fakultetu provedeno je anketiranje studenata kako bi se stekao cjelovit uvid u kvalitet nastave i rad nastavnika, a s ciljem unaprjeđenja kvaliteta nastave. Riječ je o trećem sveobuhvatnom i sistemskom anketiranju studenata kojeg je proveo Odbor za unaprjeđenje kvaliteta na nivou organizacione jedinice. Jedan od indikatora osiguranja kvaliteta jeste postojanje i kontinuirano sprovođenje studentske ankete odnosno vrednovanje rada nastavnika i saradnika od strane studenata. Studenti kao direktni korisnici mogu najbolje procijeniti neke segmente nastavog i naučnog procesa pri čemu je važno prikupiti i ostale indikatore kvaliteta obrazovnog procesa s akcentom na ishod nastave odnosno učenja, a to su znanja i kompetencije koje su studenti stekli. Pri tome je bitno uzeti u obzir i uslove u kojima se nastava odvija (prostor, tehnička opremljenost, broj i interesovanost studenata itd.), te sve ostale faktore koji djeluju na kvalitet nastave (mogućnosti nastavnika i saradnika za edukaciju u području nastavnih vještina itd.). Postoji nekoliko argumenata koji govore u prilog primjeni studentske ankete kao vrlo korisnog instrumenta za evaluaciju kvaliteta nastave i kvaliteta rada nastavnika odnosno saradnika: prvo,

studenti su glavni izvor smislenih informacija o radnom okruženju u nastavi, sposobnosti nastavnika da motiviše studente za kontinuirano učenje, te odnosu i načinu komunikacije između studenata i nastavnika; drugo, studenti su najlogičniji procjenitelji kvaliteta i korisnosti predmeta, te mogu izraziti svoje (ne)zadovoljstvo sadržajem predmeta, metodama podučavanja, korištenim hrestomatijama i sl.; treće, procjene studenata ohrabruju komunikaciju između studenata i njihovih nastavnika; četvrto, studentske procjene određenih profesora i predmeta mogu koristiti drugim studentima pri odabiru i selekciji predmeta i nastavnika, što povećava vjerojatnost da će izvrsnost u podučavanju biti prepoznata i saglasno tome adekvatno nagrađena.

Evaluiran je kvalitet rada nastavnika, saradnika kao i kvalitet izvođenja nastave i u zimskom semestru akademske 2011/2012. godine. U zimskom semestru akademske 2011/2012. godine po treći put se provodi evaluacija kvaliteta izvođenja nastave (predavanja i vježbi) na Pravnom fakultetu u Kiseljaku. Obradeni, evaluirani i interpretirani rezultati ankete bit će dostavljeni svim evaluiranim nastavnicima i saradnicima, prodekanima za nastavu i naučno istraživački rad, odboru za osiguranje kvaliteta kako na organizacijskoj jedinici tako i odboru na Univerzitetu Travniku.

Anketni upitnik oblikovan je u skladu s relevantnom literaturom koja se odnosi na probleme kriterija i indikatora kvalitetnog nastavnog procesa, dosadašnjim lokalnim i inostranim iskustvima. Upitnik kojeg su studenti anonimno popunjavali za svaki predmet koji slušaju na datoj studijskoj godini, sadrži 10 pitanja u vezi

sa predavanjima i vježbama. Prva grupa od 5 pitanja odnosila se na karakteristike rada nastavnika na zadanom predmetu koje su procjenjivanje na skali od 1 do 5. Druga grupa od 5 pitanja odnosila se na karakteristike rada saradnika u okviru vježbi na zadanom predmetu koje su isto tako procjenjivanje na skali od 1 do 5. Studenti su tako imali priliku iznijeti svoje stavove o tome kako je nastavnik pripremljen za nastavu, izlaže li nastavne sadržaje jasno, precizno i razumljivo, omogućuje li kroz predmet stjecanje predviđenih vještina i kompetencija, održava li nastavu i konsultacije na vrijeme i redovno, te ponaša li se korektno u komunikaciji sa studentima. Ono što je nedostatak ovog anketnog upitnika je da se radi o standardizovanom anketnom upitniku gdje studenti nisu imali slobodan prostor u okviru upitnika za iznesu vlastiti komentar ili mišljenje u vezi sa datim, nije imao kontrolne varijable koje bi se odnosile na redovitost učešća u nastavi vezanu za procjenjivanog nastavnika, dosadašnji uspijeh na ispitima, te očekivani uspijeh na predmetu koji je u sistemu vrednovanja, zatim postojane samo jedne vrste skale za procjenu itd. Pored toga kroz broj i složenost pitanja anketnog upitnika nije se mogao obradom i analizom podataka dobiti veći broj relevantnih zaključaka koji bi se odnosili na veći skup segmenata kvalitetene nastave. U vezi sa upitnikom postoji i velika diskriminativnost koja se odnosi na uspješnost procedure da razlikuje različite objekte procjene (u ovom slučaju nastavnike odnosno saradnike). Nedovoljno precizne skale za procjenu dovode do ishoda da većina nastavnika ima vrlo slične procjene, što otežava njihovo razlikovanje. Pouzdanost mjerenja odnosi se na procjenu prisutnosti elemenata pogreške u prikupljenim podacima, odnosno koju razliku između dvije procjene možemo smatrati slučajnom, a koju stvarnom razlikom u uspješnosti dva nastavnika. Primjenjeni anketni upitnik bio je konstruktivno validan.

Sintagma konstruktivna validnost odnosi se na stepen u kojem se teorijski pojmovi uspješno operacionalizovani, odnosno mjerimo li našim instrumentom upravo željene konstrukte.

U zimskom semestru ukupno je anketirano 160 studenata. Od ukupnog broja anketiranih studenata 58 procenta se odnosi na mušku populaciju, a na žensku otpada 42 procenata. Ukupno vrednujući, kvalitet izvođenja nastave (predavanja i vježbe) na Pravnom fakultetu u Kiseljaku od strane evaluiranih nastavnika i saradnika, a sudeći prema subjektivnoj percepciji studenata, je vrlo dobar u zimskom semestru Napominjemo još jednom da se radi o zimskom semestru (kada je vršena evaluacija), tako da su nastavnici i saradnici u odnosu na prijašnje obavljene analize, evaluacije i procjene za prethodni semestar mogli preduzimati određene aktivnosti koje su orijentisane na poboljšanje kvaliteta izvođenja nastave i karakteristika kvalitetne nastave(predavanja i vježbi). Kod date evaluacije radi se o jednokratnom prikupljanju podataka sa kontinuiranim praćenjem. Mogu se razlikovati vrlo diferencirani kvaliteti nastave: materijalni (sticanje ili usvajanje znanja od strane studenata), funkcionalni (razvijanje saznavnih i kognitivnih sposobnosti studenata), i odgojni (usvajanje moralnih, radnih, estetskih i drugih vrijednosti). Obilježja ili karakteristike kvalitetne nastave su empirijski istražene karakteristike nastave i vježbi koje pridonose trajno visokim rezultatima kognitivnog, afektivnog i socijalnog učenja. Predikativni indikatori, odnosno kriteriji kvalitetne nastave su teorijski obrazložena i empirijski argumentovana mjerila za evaluaciju kvaliteta nastave, oblikovana uz poznavanja rezultata empirijskih istraživanja. Ovdje je prikazana uporedna, kumulativna analiza rezultata

ankete za zimski semestar 2011/2012 godine odnosno vršena je komparativna analiza ukupnih prosječnih vrijednosti za svaki predikatini indikator kvaliteta (indikator realnih svojstava) po godinama studija odnosno semestru pojedinačna analiza koja se odnosi na predmete, nastavnike i saradnike ne treba biti obavljena, jer su već iz empirijskih podataka koji su sadržani u tabelama u odnosu na predmete po studijskim godinama jasno, razumljivo i transparentno obrađene prosječne vrijednosti, tako da nije potrebna neka dodatna interpretacija obrađenih i sređenih podataka, nego se vrši samo kumulativna analiza na osnovu prosječnih vrijednosti po predikativnim indikatorima za predavanja (kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta; prema studentima se odnosi korektno na ispitu; prema studentima se odnosi korektno na predavanjima; dostupan/a je za konsultacije sa studentima; motiviše studente da iznose svoja mišljenja, stavove i zapažanja;) kao i po predikativnim indikatorima ili indikatorima svojstava za vježbe (kroz vježbe pokazuje vrlo dobro poznavanje sadržaja predmeta; prema studentima se odnosi korektno na ispitu; dalje prema studentima se odnosi korektno i fleksibilno na vježbama; dostupan/a je za konsultacije sa studentima; motiviše studente da iznose svoja mišljenja i zapažanja; razvija kod studenata elemente kreativnog rada i mišljenja) za svaku studijsku godinu (vidjeti tabelu sa elementima za komparativnu analizu). Smislenost i svrsishodnost ankete nije kontrola rada nastavnika odnosno saradnika, niti anketa za sebe može poboljšati kvalitet nastave i nastavnog rada, ali je važan oblik za dijagnostiku dobrih i loših aspekata nastavnog procesa iz perspektive studenta. Isustva sa longitudinalnim procjenama pokazuju da je smisleno analizirati trend promjena tokom

vremena, pri čemu su ocjene za većinu nastavnika uglavnom stabilne.

Da evaluirani nastavnici kroz predavanja odnosno nastavu iskazuju vrlo dobro poznavanje sadržaja predmeta, studenti su ocjenili prosječnim ocjenama od 4,52 do 4,92. Iz toga se rezultira stav da je nastava evaluiranih nastavnika u zimskom semestru bila interesantna, zanimljiva, sadržajna i dinamična i da su nastavnici upotrebom nastavnih pomagala i savremene tehnologije značajno uspjeli da poboljšaju nivo kvaliteta nastave. Pored toga u okviru ovog predikativnog indikatora studenti su prepoznali motivisan rad evaluiranih nastavnika, kao i odgovorno i savjesno izvršavanje njihovih obaveza i da jasno pri tome definišu ciljeve nastave i ono što očekuju od studenata. Nešto je lošije vrednovanje indikatora svojstva «da se nastavnik prema studentima odnosi korektno na ispitu», a ocjene za dati indikator leže u intervalu od 4,00 do 4,84. Studenti su njihovo zadovoljstvo korektnošću odnosa nastavnika prema njima odnosno da se evaluirani nastavnici odnose korektno i sa poštovanjem pokazuju ocjene studenata za indikator «prema studentima se odnosi korektno na predavanjima» između 4,48 i 4,85. Kvalitativnim primjerima i studijama slučaja evaluirani nastavnici značajno olakšavaju razumijevanje nastavnih sadržaja, odnosno studente podstiču na samostalan, kreativan rad i ohrabruju studente da iznose svoje stavove i zapažanja, studenti su u prosjeku dali ocjenu od 4,23 do 4,88. Ocjenom u kontinumu od 3,96 do 4,85 u zimskom studenti su vrednovali «da su nastavnici dostupni studentima za konstultacije.» Studenti su na pitanja davali iskrene odgovore, što je najbolje vidljivo iz činjenice da rezultati pokazuju kako uspjeh studenta u studiju nije bitno imao uticaja na vrednovanje rada nastavnika i

kvaliteta nastave, odnosno teza da samo uspješni studenti visoko ocjenjuju rad nastavnika odnosno saradnika nije dokazana.

Provedena anketa odnosno njeni interpretirani rezultati daju nastavniku odnosno saradniku fakulteta podatak o tome kako ih ocjenjuju njihovi studenti. Ona je stoga tek jedan od pokazatelja nastavnikove ili saradnikove uspješnosti. Iskustvo je potvrdilo da već sama primjena ankete daje pozitivne učinke. Nastavnici i saradnici reaguju na nju, jer im nije svejedno što studenti misle o njima ili kakve stavove oblikuju.

Iz analize rezultata provedene ankete proizilazi da evaluirani saradnici kroz njihove vježbe pokazuju vrlo dobro poznavanje sadržaja predmeta, studenti su ocijenili prosječnim ocjenama u kontinumu od 4,43 do 4,86 u zimskom semestru. Iz ovog se implicira stav da su vježbe u okviru evaluiranih predmeta u zimskom semestru bile zanimljive, dinamične i kreativne i da su saradnici primjenom nastavnih i didaktičkih metoda i savremene informacijske tehnologije uspjeli da značajno poboljšaju nivo kvaliteta vježbi koje su izvodili. Pored toga u okviru ovog predikativnog indikatora studenti su u zimskom semestru prepoznali motivisan i odgovoran rad evaluiranih saradnika, kao i odgovorno i savjesno izvršavanje njihovih obaveza. Nešto je lošija ocjena za indikator «da se saradnik prema studentima odnosi korektno na ispitu», ocjene leže u intervalu od 4,7 do 4,96 u datom semestru. Studenti su njihovo (ne)zadovoljstvo korektnošću odnosa saradnika prema njima odnosno da se evaluirani saradnici odnose korektno i sa poštovanjem prema njima pokazuju i ocjene studenata za predikativni indikator «prema studentima se odnosi korektno na vježbama» između 4,7 i 4,78. Kroz kvalitativne

primjere i studije slučaja evaluirani saradnici u velikoj mjeri olakšavaju razumijevanje i usvajanje nastavnih sadržaja, odnosno studente podstiču na autonoman, imaginativan i kreativan rad i pri tome, snažno ohrabruju studente da iznose vlastite stavove i zapažanja i da, pri tome, evaluirani saradnici precizno definišu ciljeve nastave, kao i njihova očekivanja od studenata, studenti su u prosjeku dali ocjenu od 4,4 do 4,93. Pored toga, studenti su (ne)zadovoljni dostupnošću saradnika studentima za konsultacija i pri tome ocjenili dati segment evaluacije nastavnog rada u kontinumu od 4,7 do 4,93. Provedena anketa daje nastavniku odnosno saradniku fakulteta podatak o tome kako ih vrednuju njihovi studenti. Međutim ona je tek samo jedan od pokazatelja nastavnikove ili saradnikove uspješnosti. Artikulisano iskustvo iz ranije provedenih evaluacija potvrdilo je da već samo korištenje ankete produkuje pozitivne učinke. Nastavnici i saradnici reaguju na nju jer im nije svejedno što studenti misle o njima ili kakve stavove formiraju. Umesto zaključka spomenut ću citat iz materijala Udruženja evropskih Univerziteta u kojem se apostrofira da «uspjeh ili neuspjeh sistema evaluacije kvaliteta svih vrsta univerzitetske djelatnosti ne zavisi samo od spremnosti visokoškolskih institucija za saradnju, nego i o tome kako će se interpretirati rezultati ocjenjivanja i šta će biti s tim rezultatima» odnosno u koje svrhe će biti korištena saznanja do kojih se došlo provođenjem ankete. Naše je stav da studentsku procjenu rada nastavnika odnosno saradnika, te izvođenja predmeta treba posmatrati i interpretirati kao dio integralnog procesa evaluacije segmenata nastave.

Kriteriji dobre nastave ili karakteristike kvalitetne nastave još su uvijek pretežno normativno modelirani, ali su

kroz indikatore dobre nastave podložni empirijskoj validaciji. Dobra nastava ima sledeća obilježja: 1. Jasno struktuiranje nastave (jasnoća procesa, ciljeva i sadržaja, transparentnost uloga, dogovor o pravilima, slobodama i ritualima); 2. Visok udio stvarnog vremena učenja (zbog eficientne organizacije vremena, tačnosti, preciznosti, podjele organizacijskih uloga, ritmiziranja dnevnog rasporeda vremena); 3. poticajna situacija za učenje (zbog uzajamnog poštovanja, pouzdanosti u pridržavanje pravila, preuzimanja odgovornosti, pravednosti i solidarnosti); 4. jasnost sadržaja (zbog razumljivosti, postavljenih ciljeva, pouzdanosti tematskog i vremenskog ciklusa, transparentnosti i obaveznosti očekivanih rezultata); 5. uspostavljanje smisla komunikacijom (zbog participacije u planiranju, kulture razgovora, rasprava o smislu, povratnih informacija studenata o učenju i usvajanju (sa)znanja); 6. pluralnost metoda (bogatstvo tehnika insceniranja, raznolikost matrica djelovanja, varijabilnost oblika nastavne i uravnoteženost metodičkih oblika nastave); 7. individualno motivisanje (zbog slobode, strpljivosti i vremena, unutrašnje diferencijacije i integracije, analize individualnih dostignuća u usvajanju znanja i usklađenih planova stimulisanja, posebnog motivisanja studenata iz rizičnih grupa); 8. inteligentno vježbanje (zbog osvježavanja strategija usvajanja znanja, primjerenih zadadataka za vježbu, ciljane i smislene pomoći, za internaliziranje podsticajnih kontekstualnih uslova); 9. jasnost i preciznost očekivanih dostignuća (zbog nastavne ponude utemeljene na smjernicama i obrazovnim standardima, i prilagođene sposobnostima studenata za neprestanih poticajnih povratnih informacija o progresu u usvajanju nastavnih sadržaja); 10. pripremljena okolina (zbog organizovanosti, funkcionalne opreme, i upotrebljivanih tehnika za učenje). Na osnovu napisanog mogu se

izdvojiti tri skupa indikatora kvaliteta nastave: stručnost nastavnika za područje koje predaje (kompetentnost), poznavanje i primjena metodičko didaktičkih načela u nastavi i motivacija za nastavu i odnos prema studentima. Primjenjeni anketni upitnik koje je korišten za evaluaciju kvaliteta nastave tematizirao je samo prvu grupu indikatora koji se odnose na stručnost nastavnika; pored toga ovim anketnim upitnikom nije istraživana motivacija nastavnika, ali je treća grupa indikatora tematizirana samo djelimično kroz anketni upitnik i to u vezi sa odnosom nastavnika prema studentima. U budućim istraživanjima trebalo bi potpunije tematizirati drugu i treću grupu indikatora.

Analizirajući kognitivni, emotivni i motivacijski dio stavova i očekivanja studenata u odnosu na predavanja i vježbe u posmatranom semestru moglo bi se izvesti nekoliko pozitivno koreliranih zaključaka: mogućnost participacije studenata u nastavu naučnim aktivnostima kroz prezentacije, saopštenja, referate, okrugle stolove, nastavnici i saradnici se kroz interaktivni rad sa studentima koncentrišu na ono što je u nastavnom sadržaju esencijalno za ostvarivanje ishoda i ciljeva učenja, pedagoške i organizacijske sposobnosti i znanja nastavnika da motivišu studente, njihova komunikativnost, otvorenost, korektnost i neposrednost prema studentima i spremnost na kooperativnost pozitivno se vrednuju od strane studenata; dalje izrazito dobro se ocjenjuju nastojanja nastavnika i saradnika da u nastavno naučnom procesu koriste paradigmatične primjere i nastavno didaktičke metode u toku dostizanja ciljeva učenja, uvažavaju se različiti stavovi i pogledi studenata u

korelaciji sa tematskim i problemskim kompleksima unutar pojedinih predmeta etc.

Zapažanja i vrijednosni stavovi studenata sa negativnom konotacijom odnose se na: prije svega «favorizovanje» studenata znatno slabijih kognitivnih i motivacijskih sposobnosti, nezanimljive teme seminarskih radova, odnosno nemogućnost kreativnog, slobodnog i personalnog formulisanja tema za seminarske radove, vježbe se sastoje isključivo iz prezentacije saradnika – ponekad bez detaljnog pojašnjavanja nastavnih sadržaja, suviše monotona i jednolična nastava na vježbama i predavanjima, deficiti u pedagoškom iskustvu pojedinih nastavnika i saradnika kao i nedostatak radnog iskustva u vannastavnim i vanobrazovnim institucijama ili kompanijama manifestiraju se u njihovom rigidnom stavu prema aspiracijama studenata, iza korektnog odnosa prema studentima ponekad se javlja «arogantnost» i potreba za dominacijom kao i nedostatak sposobnosti za pacifikaciju nesporazuma sa studentima, veoma često se pojavljuju divergentni oblici primjene pravilnika o ocjenjivanju i vrednovanju rada studenata, nezadovoljstvo i frustriranost studenata su rezultat i često izražene nesposobnosti nastavnika i saradnika za kooperativnost sa studentima odnosno apostrofirana nepostojanost frustracijske tolerancije, primjetne su i pojave egocentričnosti i jako naglašene crte autoritarnog sindroma ličnosti (narcisoidnost, želja za dominacijom, autoritarnost u stavovima, pretjerano isticanje vlastitog ega, korištenje odbrambenih mehanizama, a ne argumenata u dokazivanju stavova i tvrdnji,) kod nekih nastavnika i saradnika, studentske procjene kvaliteta rada nastavnika odnosno saradnika često su odraz popularnosti nastavnika, a ne njegovog nastavnog kvaliteta

ili rezultanta njegovih kompetencija etc. Statistički obrađeni, analizirani i interpretirani rezultati ankete su dostavljeni svakom nastavniku odnosno saradniku čiji je rad vrednovan kroz anketu. Na taj način nastavnik odnosno saradnik, za svaki svoj pojedini predmet, može znati kako studenti ocjenjuju njegov rad. Osim toga, nastavnik će među rezultatima moći vidjeti i kako je njegov rad vrednovan u odnosu na prosjek fakulteta čiji je zaposleni, odnosno svrstava li se prema kvalitetu rada unutar, ispod ili pak iznad prosjeka.

Istraživanje studentskih stavova i aspiracija je svakako neizbježan saznavni segment za utvrđivanje nivoa (ne)zadovoljstva studenata kvalitetom izvođenja nastave i vježbi. S obzirom da su studenti korisnici nastavnog i obrazovnog procesa, njihovo (ne)zadovoljstvo bitan je segment postizanja ili dostizanja odgovarajućeg nivoa kvaliteta, ali, kao što je izneseno, to nije dovoljno. Studentska anketa može ukazivati na organizacijske, pedagoške, funkcionalne ili kognitivne deficite koji su inkomenzurabilni njihovim aspiracijama, očekivanjima i zahtjevima. Apostrofirana očekivanja i zahtjeve svakako bi trebalo komparirati s očekivanjima i zahtjevima drugih zainteresiranih aktera, pa je i njih neophodno sistematski ispitivati, analizirati i komparirati. Nastavno osoblje je najkvalifikovanije za definisanje i postizanje odgovarajućeg nivoa internog kvaliteta i svojim radom neposredno djeluje na njegovo ostvarenje. Iz datih razloga rezultira se potreba ispitivanja (analiziranja) i stavova nastavnog osoblja. Studentska anketa može se i treba koristiti kao input za pokretanje odgovarajućih korektivnih aktivnosti, bilo na nivou pojedinog predmeta, konkretnog nastavnika, na nivou predmetne oblasti itd. Ukoliko studenti tokom proteka vremena ne budu osjetili ili doživjeli promjene koje su rezultanta

provedenih anketa, može se očekivati drastičan pad nivoa njihovog interesa, saradnje i kognitivne motivacije na tom području. Svakako da iskustva sa različitih Univerziteta potvrđuju određeni scijentistički skepticizam ili nominalistički empirizam nasuprot korisnosti i smislenosti provedenih anketnih ispitivanja. Ali, mogućnost kompariranja rezultata ankete po semestrima, je svakako, najvredniji rezultat svake sprovedene ankete. Cilj provođenja ankete je iniciranje redovnih i argumentovanih rasprava o kvalitetu rada nastavnika i kvalitetu nastave na fakultetu.

Kvalitativni faktori od kojih zavisi pouzdanost i analitičnost rezultata odnosno zaključaka izvedenih na osnovu rezultata sprovedene ankete su sledeći:

1. U kojoj mjeri ova anketa predstavlja mjeru opšteg kvaliteta nastavnog rada? Provedena anketa odnosi se samo na jedan segment cjelokupnog nastavno naučnog procesa na Fakultetu. Ona predstavlja studentsku percepciju rada nastavnika odnosno saradnika i ne uključuje druge elemente obrazovnog procesa vezane uz provjeru ishoda obrazovnog procesa. Važno je prikupiti i druge predikativne indikatore koji govore o kvalitetu nastavnog rada te analizirati različite uslove u kojima se nastava odvija (broj studenata, prostorni i tehnički preduslovi, motivacija studenata i sl.).
2. Vrijeme provođenja - Predmet procjene ograničen je na one dijelove nastave koje studenti mogu procijeniti krajem semestra. Procjena nastave koju bi studenti učinili nakon provedenog ispita mogla

bi biti pod uticajem ishoda ispita. Studenti krajem semestra nisu u mogućnosti realno procijeniti težinu predmeta, postupke vrednovanja znanja, organizaciju studijske godine u cjelini i druge parametre obrazovnog procesa u cjelini. Pored toga moguće je da se percepcija nekih elemenata izvođenja nastave promijeni u funkciji tokom vremena. Naime, nakon završetka studija te posebno nakon određenog radnog iskustva studenti mogu drugačije vrednovati neke aspekte nastavno naučnog rada.

3. Studenti ako procjenjivači - Jedan od najčešćih prigovora je da studentima nedostaje iskustva, zrelosti i vještine za procjene o sadržaju predmeta i nastavnikovom stilu podučavanja, ali provedena istraživanja pokazuju da su studentske procjene nastavnikova stila prilično konzistentne među studentima i uglavnom dosljedne iz semestra u semestar. Studenti najbolje poznaju pojedine segmente izvođenja nastave, jer su neposredno inkludirani u ključne elemente nastavno naučnog procesa.
4. Redovnost pohađanja nastave - Jedno od indikatora koji treba biti objektivno definisan odnosno dostupan empirijskoj validaciji (mjerljivosti) je i pitanja treba li uzeti u obzir procjene svih studenata ili samo onih koji redovno prisustvuju nastavi (predavanjima i vježbama). Glavni je problem mogu li se smatrati relevantnim procjene studenata koji ne prisustvuju redovno nastavi odnosno vježbama i predavanjima. Iskustvo pokazuje da ovakav način provođenja ankete inkludira studente koji se zateknu u nastavi u vremenu provođenja ankete. Naši rezultati ukazuju na činjenicu da studenti koji

redovno dolaze na nastavu značajno višim ocjenama procjenjuju nastavnika i saradnika. Treba provjeriti razloge ili motive zbog kojih studenti ne dolaze na nastavu. To može, ali i ne mora biti indikator kvaliteta nastave. Razlozi zbog kojih studenti ne prisustvuju redovno nastavi mogu biti vrlo diferencirani. Rezultati provedene ankete pokazuju da studenti koji redovno pohađaju nastavu višom prosječnom ocjenom procjenjuju rad nastavnika odnosno saradnika u odnosu na studente koji rijetko ili povremeno prisustvuju nastavi.

5. U kojoj su mjeri studentske procjene odraz «popularnosti» nastavnika, a ne njegovog nastavničkog kvaliteta - Studenti otvoreno podržavaju svoje nastavnike zbog njihove otvorenosti, neposrednosti, socijalne topline, prijateljskog raspoloženja, duhovitosti na nastavi, no ako njihova predavanja nisu dobro organizirana ili struktuirana ili su monotona tako da izazivaju osjećaj dosade i nezadovoljstva studenti ih isto tako otvoreno kritikuju u tim poljima. Rezultati pokazuju da profil koji ukazuje na vrednovanje nastavnog rada može ukazivati da studenti visoko procjenjuju odnos nastavnika prema studentima, ali istovremeno znatno nižim ocjenama procjenjuju kvalitet izvođenja nastave. Vezano uz ciljeve, važno je razdvojiti uspješnost nastavnika da ostvari opšti cilj a to je usvajanje određenih znanja i vještina od poželjnih, ali ne i presudnih osobina.
6. Procjene ovog oblika kroz ankete su krajnje subjektivne i imaju nisko korelativno pouzdanje, odnosno studenti nemaju akribijski precizne i mjerljivo pouzdane kriterije za procjenu - Istraživanja pokazuju da brižljivo konstruirani instrumenti za evaluaciju sa dobro razvijenim procedurama za njihovu primjenu

mogu dostići visoku pouzdanost i valjanost. Usporedba s drugim metodama evaluacije (procjena kolega, mjere učenja) ukazuju na postojanje visokih do umjerenih pozitivnih korelacija.

7. Da li utiče pol nastavnika na procjene - U većini istraživanja nema razlika u procjenama koje dobivaju nastavnici i saradnici. Dio empirijskih istraživanja pokazuje da studenti nastavnike procjenjuju kompetentnijima od nastavnica, dok kod studentica nije pronađena slična pristranost. Čest je i obrazac da u nekim disciplinama studenti i studentice daju veće procjene nastavniku istog pola u odnosu na nastavnike drugog pola.
8. Da li utiče starosna dob nastavnika na procjene - Prema literaturi starosna dob i nastavničko iskustvo uglavnom ne pokazuju sistematsku povezanost sa studentskim procjenama.
9. Status nastavnika – Naši rezultati ne pokazuju blagu tendenciju nešto nižih procjena koje dobivaju nosioci predmeta u odnosu na nastavnike koji nisu nosioci predmeta. Izuzetak predstavlja pitanje vezano uz procjenu stručnosti nastavnika za područje koje predaje gdje nosilac predmeta dobija više procjene.
10. Osobnine ličnosti nastavnika – Istraživanja u okviru socijalne psihologije koristeći samoprocjene nastavnika na karakteristikama ličnosti, pronašla su da svega 2 od 14 osobina značajno koreliraju sa studentskim procjenama nastave kao što su naprimjer pozitivno samopoštovanje nastavnika, energija i entuzijazam. Prema tome osobine ličnosti nastavnika nisu imali značajnijeg uticaja na konačne rezultate evaluacije kvalitene nastave.

11. Istraživačka produktivnost nastavnika - Pronađena je vrlo niska korelacija istraživačke produktivnosti nastavnika sa studentskim procjenama.
12. Veličina nastavne grupe ne mora uvijek biti ekvivalentna veličini grupe procjenjivača - Nalazi u literaturi nisu o tome potpuno konzistentni i validni. Pretpostavka o tome da nastavnici koji predaju većim grupama dobivaju niže procjene potvrđena je u nekim empirijskim studijama, a opovrgnuta u drugima. Naši podaci pokazuju sistemski bolje ocjene nastavnika koji rade s malim grupama odnosno sa manjim brojem studenata. Za očekivati je da nastavnici koji rade s velikim grupama studenata ne mogu biti jednako dostupni svim studentima, niti pratiti individualni rad studenata u odnosu na nastavnike koji rade s manjim grupama.
13. Veličina uzorka koji je procjenjivao rad nastavnika - Veličinu uzorka studenata koji su procjenjivali rad nastavnika trebalo bi porediti s brojem studenata koji stvarno (a ne formalno) slušaju dati predmet. Važnije od veličine uzorka jeste provjeriti da li je uzorak procjenjivača na neki sistematski način selekcioniran u odnosu na sve studente koji slušaju dati predmet. Iz empirijskih istraživanja rezultira se stav da u situacijama kada broj procjenjivača odgovara veličini nastave grupe (tj. toliko studenata sluša dati predmet) ti rezultati mogu biti statistički obraditi, ali ih treba interpretirati na odgovarajući način. I takvi podaci predstavljaju povratnu informaciju nastavniku o (ne)zadovoljstvu studenata. U takvim slučajevima korisno je pratiti vrijednosti procjena kroz nekoliko generacija studenata, te analizirati njihovu stabilnost, plauzibilnost i konzistentnost. Ukoliko se procjene zasnivaju na

kvotnom uzorku studenata, koji korespondira stvarnom broju slušalaca, tada su takve procjene u statističkom smislu visoko plauzibilne.

14. Interes studenata za sadržaj predmeta - Prema primarnoj literaturi studentske procjene više su u grupama gdje postoji inicijalni interes za predmet tj. kada se radi o «interesantnom» predmetu. Rezultati provedene ankete pokazuju da studenti koji navode veći interes za sadržaj predmeta višom prosječnom ocjenom procjenjuju rad nastavnika odnosno saradnika u odnosu na studente koji navode mali ili srednji interes za sadržaj predmeta. Ukoliko se studentima navede da će rezultati evaluacije biti korišteni u svrhu donošenja značajnih odluka o fakulteta, procjene su više, nego ukoliko se navede da će biti korištene samo u svrhu usavršavanja nastavnika. Iskustvo rada sa studentima govori da zahtijevniji nastavnici ne moraju uvijek biti omiljeni ili popularni, ali ipak motivišu studente da nauče potrebno gradivo. Često je vrednovanje rada takvih nastavnika moguće tek nakon određene vremenske distance. Kasnije vrednovanje rada nastavnika vezano je ponekad za obavljanje istih ili sličnih uloga nekadašnjih nastavnika.
15. Anonimnost - procjene koje nisu anonimne sistemski su više od anonimnih. Isto tako u prisutnosti nastavnika za vrijeme rješavanja ankete procjene su više u odnosu na različite elemente nastave.
16. Očekivanja ocjena - ocjena koju student očekuje pozitivno korelira s njegovom procjenom nastavnika. Rezultati provedene ankete pokazuju da studenti koji navode višu očekivanu ocjenu iz predmeta

višom prosječnom ocjenom procjenjuju indikatore kvaliteta rada nastavnika u odnosu na studente koji očekuju nižu ocjenu.

17. Raniji uspjeh studenta - rezultati provedene ankete pokazuju isto tako da bolji studenti odnosno oni koji navode višu dosadašnju ocjenu tokom studija iz predmeta daju više procjene različitim elementima nastave.
18. Godina studija – ovo istraživanje pokazuju da nema razlike u procjenama nastavnika s obzirom na godinu studija. Drugi autori nalaze da predmeti na višem nivou studija dobivaju više procjene, ali su razlike uglavnom statistički male.